

Tryb tekstowy - wykaz poleceń

© Copyright by 3bird Projects 2024, <http://edukacja.3bird.pl>

Ogólne

& - umieszczony na końcu polecenia uruchamia program w tle nie zabierając linii poleceń

/sbin/ifconfig - a - konfigurowanie interfejsów

/sbin/route - konfigurowanie routingu

alsamixer - mikser dźwięku

arch - wyświetla architekturę płyty głównej

arp -a - wykaz IP i MAC w sieci lokalnej

bpytop - temperatura i obciążenie rdzeni procesora (pakiet „bpytop” należy zainstalować)

cat - wyświetlanie zawartości pliku

cat /etc/issue - wyświetlanie wersji dystrybucji i jądra

cat /etc/login.defs - wyświetla globalne ustawienia dla haseł

cat /proc/cpuinfo - informacje o procesorze

cat /proc/driver/nvidia/version - informacja o wersji sterownika graficznego

cat /proc/driver/nvidia/cards/0 - informacja o karcie graficznej

cat /proc/driver/nvidia/agp/card - informacja o karcie AGP

cat /proc/driver/nvidia/agp/host-bridge - informacja o złączu AGP

cat /proc/driver/nvidia/agp/status - informacja o statusie AGP

cat /proc/interrupts - info o przerwaniach

cat /proc/meminfo - informacje o pamięci

cat /proc/pci - informacje o przerwaniach, płycie głównej i złączach PCI

cd - zmiana katalogu

chage -l użytkownik - informacje o koncie użytkownika

chmod u=rw,g=r,o=r plik.txt - zmiana atrybutu pliku lub katalogu

chown -Rv użytkownik:grupa nazwaKatalogu - zmiana właściciela pliku lub katalogu

cp -R -v - kopiowanie plików wraz z katalogami

curl -i http://mojastrona.pl - zwraca rodzaj serwera www strony

df -h /dev/sdb - wolne miejsce na dysku (dysk musi być zamontowany)

df -Th /mnt/usb - typ partycji

dmesg | more - komunikaty startowe systemu

du -sh - rozmiar wybranego katalogu

echo \$PATH - wyświetlenie zawartości zmiennej środowiskowej PATH

env - wykaz aktualnych zmiennych systemu

fdisk -l /dev/hdb - informacje o rozmiarze partycji / dysku

file nazwaPliku - podaje informacje o pliku, m.in. kodowanie (zob. **file --help**)

file -sk /dev/hdb - jaki system plików znajduje się na dysku

find /home/robert -name fotka1.jpg - szuka pliku

find '/home/robert' -type f -name 'plik.*' -print -exec rm {} \; - wyszukuje plik i go kasuje
find . -type f -exec rename abc xyz '{}' \; - wyszukuje wszystkie pliki w podkatalogach (znak .) i zamienia w ich nazwach wszystkie wystąpienia „abc” na „xyz” (resztę nazwy pozostawia bez zmian);
find . -type f -exec rename -n -v abc xyz '{}' \; - to samo, co powyżej, ale tylko pokazuje, co by zamienił bez rzeczywistej zmiany;

free -h - ile wykorzystanej pamięci RAM

fuser /dev/dsp - który proces blokuje / korzysta z /dev/dsp

grep -w ciągZnaków - wyszukiwanie ciągu znaków

grep ciągZnaków /etc/*/* - wyszukuje ciągu znaków w katalogu /etc i podkatalogach

grep MemTotal /proc/meminfo - ilość pamięci RAM

groupadd - dodawanie grupy

groupdel - usuwanie grup

groups - wyświetla grupy, do których należy aktualny użytkownik

history - wykaz ostatnio wydanych poleceń (numer polecenia poprzedzamy znakiem !)

history -c; echo > /home/user/.bash_history - kasowanie historii sesji

id użytkownik - wyświetla kim jesteś i grupę

kill -9 numer - zabicie procesu bez względu na wszystko

last - wykaz i data ostatnio zalogowanych użytkowników

last -n liczba - wykaz i data ostatnio zalogowanych użytkowników w liczbie n

last użytkownik - dane na temat logowań tego użytkownika

lastb - lista nieudanych prób logowania

less /var/log/dmesg - komunikaty jądra po starcie

ln -sv plik nazwaskrótu - tworzenie linków symbolicznych

locale - informacje o lokalnych ustawieniach językowych

locate nazwaPliku - wyszukiwanie pliku (polecenie znajduje się w pakiecie *mlocate*)

logout - wylogowanie

ls -al - pokaż zawartość katalogów

lsblk - wykaz dysków i partycji

lsmod - wykaz załadowanych przez jądro modułów

lspci - wykaz urządzeń na płycie głównej

lspci -k - wyświetla także moduły obsługujące urządzenie

mkdir - tworzenie katalogów

mkfs - formatowanie dysków (polecenie należy do pakietu „*dosfstools*”)

mkfs.vfat -n 'SZKOLNY' -I /dev/sdb1 - formatowanie pendrive'a („I” to duże „i”; formatuje także dyski 500GB). Ważne: wcześniej należy utworzyć na dysku partycję typu FAT;

mmv '* ' #1.mp3' - masowa zmiana nazw plików (w tym przypadku: „do wszystkich nazw plików dodaj rozszerzenie .mp3”)

mount /dev/fd0 /mnt/floppy - montowanie systemu plików

mv - zmiana nazwy lub przeniesienie pliku
neofetch - podstawowe informacje o systemie
netstat -tulpn - wykaz otwartych portów
nice -n 10 nazwaProgramu - uruchomienie procesu z obniżonym o 10 stopni priorytetem

nmap 192.168.1.1-254 - skanuje sieć i wypisuje aktywne maszyny oraz otwarte porty
nmap -T5 192.168.1.0/24 - inny sposób, aby przeskanować całą sieć
nmap -sn 192.168.0.0/24 - skanowanie sieci za pomocą wysyłania pakietów ICMP (pingów); nie będą wykrywane maszyny, których firewall odrzuca pakiety ICMP
nmap --top-ports=10 192.168.0.0/24 - wykaz otwartych 10 najpopularniejszych portów w sieci (także IP + MAC)
nmap -Pn -sU -sV -O -A 192.168.0.5 - szczegółowe informacje o uruchomionych usługach („sU” oznacza skanowanie także pakietów UDP, „O” oraz „A” informacje na temat systemu operacyjnego, „sV” podaje wersje usług)
nmap -PO -sV -p 631 192.168.1.10 - jaki serwis dokonał otwarcia portu („P” oznacza skanowanie w oparciu o pingi)

passwd - zmiana hasła
ping -b 192.168.0.255 - wykaz IP komputerów w sieci lokalnej (pingowanie na broadcast)
printenv - pokazuje aktualnie zdefiniowane zmienne środowiskowe

ps -auxww - statyczny wykaz procesów
ps -l - priorytety procesów obecnego użytkownika
qfile nazwaPolecenia - szuka pakietu, który zawiera dane polecenie

renice -n 10 -p numerProcesu - obniżenie priorytetu o 10 stopni dla danego procesu
renice -n 20 -u robert - obniżenie priorytetu o 20 stopni dla wszystkich procesów użytkownika *robert*
renice -n -10 -p numerProcesu - podwyższenie priorytetu o 10 stopni

revdep-rebuild - przebudowanie zależności (polecenie z pakietu *gentoolkit*)
rc-update -s - wykaz uruchomionych skryptów / serwisów
rm -r - usuwanie katalogów z plikami i podkatalogami
set | more - ustawienia zmiennych środowiskowych
sha256sum -c nazwaObrazu.iso - sprawdza integralność obrazu dysku, wygenerowaną sumę sprawdzamy z sumą kontrolną zamieszczoną przez serwis w osobnym pliku

shutdown -h now - zamknięcie systemu
shutdown -h 21:30 - zamknięcie systemu o 21:30
shutdown -h +30 - zamknięcie systemu za 30 minut
shutdown -m //nazwa_komputera - zdalne zamykanie maszyn (musi być uruchomiona Samba)

su - select user
top - dynamiczny wykaz procesów i ich priorytetów (PR = priorytet, NI = podbicie lub obniżenie priorytetu)
touch /katalog/nazwaPliku - tworzy pusty plik
umount /mnt/floppy - odmontowanie systemu plików
uname -mrs - wyświetlanie m. in. wersji jądra
w - pokazuje kto jest obecnie zalogowany i co robi

wget http://... - pobiera pliki z Internetu
whereis - gdzie jest mój program
z + TAB - wykaz wszystkich komen na literę Z

Ostatnia aktualizacja: 30 stycznia 2024.